

Territoriellt samarbete

Interreg Regionala samarbeten Sammanhållningspolitik

Med finansiering av den Europeiska regionala utvecklingsfonden och som en del av den europeiska sammanhållningspolitiken handlar de territoriella samarbetsprojekten om att skapa konvergens, regional konkurrenskraft, sysselsättning och europeiska regionala samarbeten. Observera att informationen i detta dokument är baserad på utkast, förändringar kan ske.

Mål med territoriella samarbeten

Territoriella samarbeten är en del av den europeiska sammanhållningspolitiken, vars syfte är att minska obalansen mellan olika regioner inom EU via stöd till bland annat infrastruktur, sysselsättning, lokal utveckling och satsningar på små och medelstora företag. Genom samarbeten uppmuntras regioner och städer att arbeta tillsammans och lära av varandra.

De territoriella samarbetsprogrammen finansieras via Europeiska regionala utvecklingsfonden, ERUF. Sammanhållningspolitikens budget är 351,8 miljarder euro varav cirka 914 miljarder kronor (10,2 miljarder euro) går till de territoriella samarbetena. Under förra programperioden fanns det totalt 70 olika program i hela EU. Programmen är uppdelade i tre olika kategorier; A, B och C.

A – Gränsregionala samarbetsprogram

Programmen omfattar områden av flera regioner som fysiskt gränsar till varandra. Syftet är att utöka regioners geografiska område för att skapa bättre förutsättningar för tillväxt och sysselsättning. Beroende på område finns olika program att söka medel ur.

Botnia-Atlantica – målet är att stärka den öst-västliga dimensionen. I utkastet till programmet utpekade fyra tematiska mål för forskning och innovation, små och medelstora företag, miljö och hållbar användning av resurser samt hållbara transporter. Preliminär budget är 325 miljoner svenska kronor, motsvarande 36 miljoner euro från ERUF. I Sverige berör programmet Västernorrlands län, Västerbottens län samt Nordanstigs

Program i norra Sverige

- **Samtliga län:** Norra Periferin, Östersjöprogrammet och de interregionala programmen.
- **Norrbottnen:** Nordprogrammet, Kolartic
- **Västerbotten:** Nordprogrammet (vissa kommuner) och Botnia-Atlanticaprogrammet.
- **Jämtland:** Sverige-Norge
- **Västernorrland:** Botnia-Atlantica
- Mer info: interreg.se

kommun. Länsstyrelsen i Västerbotten kommer förvalta programmet. Även delar av Finland och Norge är en del av programmet.

Sverige-Norge – program för att stärka regionens attraktivitet och konkurrenskraft. Svenska län som är inkluderade är Jämtland och till viss del Västernorrland samt delar av Norge. Länsstyrelsen i Jämtlands län kommer vara ansvarig myndighet i Sverige. I maj 2014 kommer mer information.

Nord – under den nya programperioden ska synergier främjas tillsammans med nationella och regionala satsningar. De fyra utpekade insatsområden är forskning och innovation, entreprenörskap, kultur och miljö samt gemensam arbetsmarknad. Total budget för programmet är 741 miljoner kronor, motsvarande 83 miljoner euro. Programmet är uppdelat i två delområden; Nord och Sápmi. I Sverige ingår Norrbottens län och delar av Västerbottens län samt hela Sápmi. Dessutom ingår de nordligaste delarna av Finland och Norge. Länsstyrelsen i Norrbotten är ansvarig myndighet.

B – Transnationella samarbetsprogram

Programmen sträcker sig över större angränsande regioner än vad de gränsregionala samarbetsprogrammen gör. Programmen inkluderar ibland hela länder eller delar av länder. I Sverige är Tillväxtverket ansvarig för att samordna insatser aktuella för svensk del. Programmen har tagits fram i bred samverkan mellan medverkande länder och regioner.

Norra Periferin och Arktisprogrammet – gemensamma projekt för utveckling och ökat samarbete mellan regioner i Finland, Sverige, Skottland, Nordirland och Irland samt Norge, Island, Grönland och Färöarna. Det nya programmet innehåller tydligare fokus på arktiska frågor och har som huvudinriktning att verka för innovation inom små och medelstora företag och offentlig sektor, öka entreprenörskapet i området, hållbar och förnyelsebar energi samt skydd av kulturarv. Budgeten för programmet förväntas bli cirka 446,6 miljoner kronor, motsvarande 50 miljoner euro. Förvaltande myndighet är Länsstyrelsen i Västerbotten.

Östersjöprogrammet – se infoblad Östersjöprogrammet.

C – Interregionala samarbetsprogram

De interregionala samarbetsprogrammen omfattar hela EU. De regioner och länder som deltar behöver inte gränsa till varandra för att samarbeta. Programmen fokuserar istället på erfarenhetsutbyte och nätverksbyggande mellan regionala och lokala aktörer. Totalt finns fyra C-program.

INTERREG EUROPE – syftet är att förbättra program och policyer inom regional utveckling för områdena forskning och innovation, konkurrenskraft hos små och medelstora företag, koldioxidsnål ekonomi samt miljö och resurseffektivitet. Budgeten är preliminärt 3,2 miljarder kronor, motsvarande 359 miljoner euro. Programmet kommer finansiera samarbetsprojekt mellan offentliga organisationer och utbildningsplattformar för alla organisationer som arbetar med regional utveckling. Alla EU-länder samt Norge och Schweiz kan delta i programmet.

URBACT III – ett program för hållbar utveckling i städer. Syftet är att städer ska samarbeta för att lösa urbana problem och dela med sig av sina erfarenheter. Fyra

huvudområden finns utpekade i det nya programmets utkast: förbättrad kapacitet för policyer, policydesign, policyimplementering samt kunskapsutbyte. Tidigare programperiodsbudget var 605 miljoner kronor, motsvarande 67,8 miljoner euro. Organisationer i EU:s medlemsländer kan delta samt Norge och Schweiz.

ESPON 2020 – syftet med ESPON 2020 är att stärka effektiviteten i EU:s sammanhållningspolitik samt andra politikområden och program genom att koppla samman forskare inom området. ESPON 2020 är inriktat på regionala analyser för hela EU. Budgeten är cirka 446,56 miljoner kronor, motsvarande 50 miljoner euro. Alla EU:s medlemsstater samt Island, Liechtenstein, Norge och Schweiz kan delta.

INTERACT III – myndigheter och organisationer som är involverade i genomförandet av strukturfondsprogrammen erbjuds genom INTERACT att samarbeta och dela information.

Granskingsprogram

Granskingsprogrammen genomförs vid de yttre gränserna i EU. Sverige deltar i ett granskingsprogram.

Kolartic – syftet med programmet är att förbättra ekonomisk och social utveckling i regionen genom att bemöta gemensamma utmaningar såsom miljö, folkhälsa, trygghet och säkerhet, samt utveckla bättre förutsättningar för rörlighet för personer, gods och kapital. Budgeten beräknas bli något större än tidigare 70 miljoner euro. I programmet ingår Norrbottens län från Sverige samt norra Norge och Finland samt regionerna Murmansk, Arkhangelsk, Nenets i Ryssland. Förvaltande myndighet är Lapplandsförbund i Rovaniemi, filialkontor finns hos Länsstyrelsen i Norrbotten.

Tidsplan

Europaparlamentet och Ministerrådet har antagit generella bestämmelser för territoriellt samarbete. Det som återstår är framtagandet av partnerskapsöverenskommelser och åtgärdsprogram, vilket varje medlemsland ansvarar för att göra till EU-kommissionen. I slutet av augusti beräknas partnerskapsöverenskommelserna vara antagna. Åtgärdsprogrammen är beräknade att antas i januari 2015.

